

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ Σ.Α.Τ.Ε.

Χανιά, 5 Οκτωβρίου 2019

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

I. Π.Δ. 71/2019 περί Μητρώων

II. Κρίσιμα ζητήματα υπό τον Ν.
4412/2016

Σταμάτης Σ. Σταμόπουλος
Νομικός Σύμβουλος Σ.Α.Τ.Ε.

Ι. Π.Δ. 71/2019

Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων (ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.)

- Επισήμανση ουσιωδών διαφορών με το Μ.Ε.ΕΠ.
- Ισχύς εργοληπτικού πτυχίου στους διαγωνισμούς
- Μεταβατικές διατάξεις & προθεσμίες

ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΙΣΧΥΟΣ

- Επρόκειτο να ανασταλεί η ισχύς του, πλην όμως αναβλήθηκε η νομοθέτησή της.
- Αναμένεται να γίνει στο αμέσως προσεχές χρονικό διάστημα.
- Δεν πρόκειται να θιγούν οι βασικές ρυθμίσεις του πάντως.
- Γι' αυτό και το π.δ. περί μητρώνων πρέπει να εξετασθεί.

1. Ουσιώδεις διαφορές ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. – Μ.Ε.ΕΠ.

Κατάργηση τύπου κατάταξης

- Ο τύπος κατάταξης καταργήθηκε. Η κατάταξη γίνεται βάσει ελαχίστων ορίων.
- Χρηματ/κή επάρκεια: ελάχιστα όρια κύκλου εργασιών, ιδίων κεφαλαίων και παγίων (άρθρ. 51).
- Τεχνική ικανότητα: Ελάχιστα όρια στελέχωσης, μηχανικού εξοπλισμού και εμπειρίας (άρθρ. 52 & 53).

Αυτοτελής κατάταξη σε κάθε κατηγορία έργων

- Κατάργηση γενικών τάξεων.
- Κατάργηση διάκρισης βασικής κατηγορίας και λοιπών κατηγοριών.
- Η κατάταξη σε κάθε κατηγορία έργων γίνεται αυτοτελώς, βάσει των ελαχίστων ορίων, τα οποία εφαρμόζονται ανά κατηγορία.
- Η κατάταξη σε ανώτερη τάξη σε μία κατηγορία δεν δύναται να συμπαρασύρει την κατάταξη στην ίδια τάξη και σε άλλες κατηγορίες εάν δεν πληρούνται τα ελάχιστα όρια.
- Μία ε.ε. (π.χ.) μπορεί να είναι καταταγμένη στην 7^η τάξη στα οικοδομικά και στην Α1 στα λιμενικά.

Εξειδικευμένες κατηγορίες

- Εννέα (9) αντί οκτώ (8). Προστέθηκε η κατηγορία των δασοτεχνικών έργων.
- Οι τάξεις για κάθε εξειδικευμένη κατηγορία είναι ίδιες με των γενικών (Α1 – 7^η). Υπό το προϊσχύσαν καθεστώς έφταναν μέχρι την 4^η.
- Η κατάταξη είναι και στις ειδικές κατηγορίες αυτοτελής βάσει των ιδίων ελαχίστων ορίων που ισχύουν και για τις γενικές.

Στήριξη σε ικανότητες άλλων φορέων (άρθρ. 50)

- Νέος θεσμός.
- Μόνο από οικονομικούς φορείς που ανήκουν σε ένωση.
- Απόδειξη ένωσης: ιδιωτικό συμφωνητικό (τουλάχιστον), κατατεθειμένο στη Δ.Ο.Υ.
- Αποξένωση εμπειρίας από τον πάροχο για όλο το χρονικό διάστημα δανεισμού.
- Διάρκεια δανεισμού: Μέχρι τη λήξη ισχύος της βεβαίωσης εγγραφής.

2. ΙΣΧΥΣ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ

- **Παρ. 2 άρθρ. 54 (όρια εκτιμώμενης αξίας σύμβασης):**
 - «Τα ως άνω όρια αφορούν μόνο στην κατάταξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων στις αντίστοιχες τάξεις και δεν περιορίζουν την συμμετοχή τους στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων. Στις ανωτέρω διαδικασίες, οι οικονομικοί φορείς, ανεξαρτήτως τάξης, πρέπει να αποδείξουν ότι ικανοποιούν τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, όπως αυτά καθορίζονται κάθε φορά από την αναθέτουσα αρχή, είτε προσκομίζοντας την αντίστοιχη βεβαίωση εγγραφής που αποτελεί αυτόματο τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει αυτή, είτε προσκομίζοντας τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα, σύμφωνα με το άρθρο 80 του ν. 4412/2016.»
- **1^η ερμηνευτική εκδοχή: Κανένα τεκμήριο καταλληλότητας βάσει τάξης (πτυχίο = απλός κατάλογος προσόντων).**
 - Για ποιο λόγο τότε υπάρχουν τάξεις και όρια αξίας σύμβασης;
 - Αντίθεση με άρθρα 76 και 83 παρ. 4 & 5 Ν. 4412/2016.
- **2^η ερμηνευτική εκδοχή: Στις «πληροφορίες» περιλαμβάνονται και τα όρια εκτιμώμενης αξίας σύμβασης, οπότε τεκμήριο καταλληλότητας μέχρι αυτά.**

3. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

(άρθρ. 65 π.δ. 71/2019)

- Αίτηση επανάκρισης: Μεταξύ 6 και 15 μηνών από την έκδοση του π.δ. (4.1.2020 – 4.10.2020).
- Έκδοση απόφασης εντός 9 μηνών από την υποβολή της αίτησης.
- Δυνατότητα επανάκρισης με τα ήδη κατατεθειμένα στοιχεία (εφόσον επαρκούν), χωρίς αίτηση επανάκρισης.
- Εν ισχύϊ εργοληπτικά πτυχία εξακολουθούν να ισχύουν για 15 μήνες από 3-7-2019, βάσει του παλιού καθεστώτος.
- Κατά το μεταβατικό διάστημα των 15 μηνών παράλληλη ισχύς των δύο συστημάτων. Οι πρότυπες διακηρύξεις πρέπει να προσαρμοσθούν.

II. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΤΟΝ **N.4412/2016**

- **Αποδυνάμωση του εργοληπτικού πτυχίου – ειδικοί όροι.**
- **Άρθρο 86: Μεθοδεύσεις κατά τους διαγωνισμούς και τρόποι αντιμετώπισής τους.**
- **Κατάχρηση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση**
- **Μεγάλες εκπτώσεις και μέθοδοι περιορισμού τους**

1. Αποδυνάμωση εργοληπτικού πτυχίου – ειδικοί όροι

- Διάκριση μεταξύ πτυχίου «διαβατηρίου» και πτυχίου ως καταλόγου προσόντων.
- Διατήρηση των τάξεων και του τεκμηρίου καταλληλότητας (άρθρ. 76 & 83 παρ. 4 & 5 Ν. 4412/2016).
- Έννοια «ειδικού έργου».
- Αυθαίρετη εισαγωγή από τις αναθέτουσες αρχές «ειδικών όρων» κατά καταστρατήγηση των διαδικασιών των άρθρων 53 § 7 & 76 § 2
- Αποφάσεις ΑΕΠΠ 418/2018 & 613/2018 (αντίθετες αποφάσεις διοικητικών εφετείων). Το θέμα πρέπει να επιλυθεί από το ΣτΕ.
- Συμβατότητα του τεκμηρίου καταλληλότητας (“prequalification”) με το ενωσιακό δίκαιο.
- Πρόσθετα προβλήματα με το Π.Δ. 71/2019 περί μητρώων.

Άρθρο 86: Μεθοδεύσεις κατά τους διαγωνισμούς & τρόποι αντιμετώπισης

- Πολλαπλά κριτήρια άρθρου 86 Ν. 4412/2016.
- Καλό σύστημα όταν εφαρμόζεται σωστά & αντικειμενικά: Επιτυγχάνει μείωση εκπτώσεων & επιλογή των αντικειμενικά καλύτερων προσφορών.
- Κακή χρήση του σε διαγωνισμούς με αμφίσημα κριτήρια που επιδέχονται υποκειμενικές ερμηνείες και αυθαίρετες αξιολογήσεις.
- Δυνητικός συνδυασμός του με άρθρο 50 (αξιολόγηση μελέτης).
- Ανάγκη παραμετροποίησης και αντικειμενικοποίησης του συστήματος.

3. Κατάχρηση διαδικασίας με διαπραγμάτευση (άρθρ. 32)

- Κατάχρηση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, ειδικά της περίπτωσης του άρθρου 32 § 2 γ'.
- Επιδείνωση της κατάστασης λόγω της προσθήκης του άρθρου 32 Α. Πάντως το εν λόγω άρθρο δεν περιορίζει τους ελέγχους από την ΑΕΠΠ, τα δικαστήρια και το Ελεγκτικό Συνέδριο.
- Η διαδικασία από εξαιρετική τείνει να γίνει κανόνας και πρέπει να ληφθούν μέτρα.

4. Υπερβολικές εκπτώσεις και μέθοδοι περιορισμού τους

- Τεράστιο πρόβλημα που εντείνεται. Κίνδυνοι μη επιβίωσης πολλών ε.ε. και χαμηλής ποιότητας των έργων.
- Παράνομες και μη αποδεκτές μέθοδοι «επίλυσής» του: Απευθείας αναθέσεις, αποδυνάμωση εργοληπτικού πτυχίου με φωτογραφικούς όρους, υποκειμενικά και αθέμιτα πολλαπλά κριτήρια του άρθρου 86.
- Νόμιμες και θεμιτές μέθοδοι επίλυσής του: Αντικειμενικό και παραμετροποιημένο σύστημα πολλαπλών κριτηρίων & αλγόριθμος αποκλεισμού ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και ανάδειξης αναδόχου για τα μικρά έργα (κάτω του ορίου εφαρμογής των Οδηγιών ή και παρακάτω) (τα έχει amfότερα εισηγηθεί ο ΣΑΤΕ).